

AL HET ANDERE IS ONVRIJHEID

Al het andere is onvrijheid

Leven zonder van alles te willen

Wei Wu Wei

UITGEVERIJ KA.DAG

Herdruckt met toestemming van Sentient Publications, LLC,

Copyright © 2004.

Oorspronkelijke titel: *All Else is Bondage*

Nederlandse vertaling © 2021, Uitgeverij Ka.Dag

kadag-pub@kpnmail.nl

www.uitgeverijkadag.nl

Vertaling: Sjon van der Tol

Omslag en zetwerk: Broos&Co

Alle rechten voorbehouden.

Niets van deze uitgave mag gereproduceerd worden zonder
schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN: 9789464359350

Inhoud

	Voorwoord	xiii
	Een aantekening bij de woorden 'willen' en 'causaliteit'	xvii
Nul	Verlichting en ophouden van het 'ik-idee'	1
1	Denken	3
2	Waarheid	5
3	Onvoorstelbaar	7
4	Het: Over het realiseren van de geest	9
5	Mijn hoofd kwijt	11
6	Deze fenomenale afwezigheid	13
7	Onze boeddhanatuur	15
8	Dat wat we zijn	17
9	Potentiele realiteit	19
10	Potentiële volheid	21
11	Potentieel Zijn	23
12	Enfin	25
	I De afbakening	27
13	De zoeker zoeken	29
14	Zuiver functie	33
15	Uiteindelijk	35
16	"Beste vrienden, nog een keer in de bres springen...."	37
17	Genesis	39
	I Metanoia	40
18	?	41

19	Aeternitas, de niet-denkebeeldige wereld	43
	I.	45
	II. Beschrijving van geen-tijd	46
	III. Beschrijving van geen-ruimte	47
	IV. De Boeddha geloven	47
20	Al het andere is onvrijheid	49
	I.	50
21	Ego	53
22	Hommage à Hui Hai	57
23	Het antwoord op de enige vraag	59
24	Het noumenale antwoord	61
25	Niet-entiteit	67
	I.	67
26	Noumenaal leven	71
27	Het leven als droom	73
	I.	74
	II.	74
28	Objets perdus	79
	I.	80
29	Voornemens	83
	I.	83
	II. Wil	84
	III. Gelukkig leven	84
30	Niet vanuit de wil leven	89
31	De laatste illusie	91
32	Tao	93
33	Het opheffen van onvrijheid	95
34	Aan jou persoonlijk	97
	Noten	101

Onderminister:

Maar ik ben een man van de wereld, ik heb een ambt uit te oefenen. Op wat voor manier kan ik studeren om de weg te realiseren?

Shen Hui¹:

Goed, Excellentie, vanaf nu zal ik proberen u het alleen maar te laten begrijpen. We gaan het alleen hebben over het bereiken van het juiste inzicht, zonder beoefeningen. Als u volledig doordrongen bent van het eigen juiste inzicht, zal alle verwarring en zullen alle illusies verdwijnen.

In onze school wijzen we erop dat onmiddellijk inzicht essentieel is, zonder dat men toevlucht neemt tot een groot aantal teksten.

Ja, maar toen was Shen Hui er om te helpen dit inzicht te ontwikkelen: wij hebben slechts een ‘groot aantal teksten’ tot onze beschikking.

En ja, hij zei het al – inzicht kan voldoende zijn. Maar wij moeten ‘leven’ in overeenstemming met dit inzicht – noumenaal natuurlijk!

Bij de vertaling

De Engelse titel van het boek luidt *All Else is Bondage*. Bondage is hier vertaald met: onvrijheid, maar heeft verschillende andere betekenissen, zoals slavernij, lijfeigenschap, knechtschap, onderworpenheid, ofwel het gebonden-zijn aan iets of iemand. En dat iemand is in dit geval ons eigen ego, ons eigen 'ik-idee'. Over de titel zegt de schrijver: "Ik gebruikte de titel van het boek als een soort van koan en vroeg mijzelf af: al het andere behalve WAT, is onvrijheid?"

De Engelse ondertitel luidt *Non-volitional living* en is vertaald met: leven zonder van alles te willen. In dit boek ook wel vertaald met het een neologisme: niet-wilsmatig leven. Het zelfstandig naamwoord *volition* betekent: het willen, wilskracht, de wil, het iets willen doen, het maken van keuzes of beslissingen vanuit de wil.

De indeling van de paragrafen in de hoofdstukken is wat vreemd, maar mogelijk heeft WWW hier een bedoeling mee gehad, een bedoeling die voor de vertaler niet duidelijk is. Daarom is in deze vertaling zoveel mogelijk de originele layout overgenomen.

WWW gebruikt soms (nieuwe) Engelse woorden waarvoor ook in het Nederlands geen goed alternatief bestaat. Daarom zijn erbij de vertaling onvermijdelijk ook 'on-Nederlandse' woorden gebruikt, waarvan sommige in de noten worden toegelicht.

Verklarende noten van de vertaler zijn achter in het boek opgenomen, o.a. voor de lezer die niet zo thuis in zen en tao.

Noten van de schrijver zelf staan direct onder de hoofdstukken.

Bij het vertalen is bij sommige moeilijke passages dankbaar gebruik gemaakt van een Duitse uitgave van het boek, getiteld: *Die einfache Erkenntnis*, in een vertaling van Ernst Schönwiese (1994) en bewerkt door Detlev Bølter (2013).

Voorwoord

Altijd zijn er mensen geweest, die probeerden zich te bevrijden uit de kerker van de eigen individualiteit. In het oosten werd bevrijding verheven tot een kunst, maar het is de vraag of er niet meer mensen uit hun eenzame opsluiting zijn ontsnapt buiten de georganiseerde religies om, dan dankzij deze religies.

In het Westen kwam re-integratie² sporadisch voor, maar de laatste jaren is de interesse ervoor duidelijk toegenomen.³ Helaas is deze re-integratie tegenwoordig technisch afhankelijk van de geschriften uit het Oosten – soms vertaald door geleerden, van wie de kennis van de taal groter was dan hun begrip van de inhoud – en dit bleek een obstakel te zijn, waardoor het proces van volledig begrijpen moeizaam en uitermate tijdrovend was. Daarom is het belangrijk dat dit soort onderricht, wil het overdraagbaar zijn, in een hedendaagse taal wordt gegoten, een taal die aansluit bij onze eigen westerse manier van denken.

Maar een analytische uiteenzetting van dit onderricht met behulp van breedvoerige redeneringen en debatten, redeneringen en debatten waar we aan gewend zijn als het gaat om het verwerven van conceptuele kennis, kan daar nooit geschikt voor zijn, want het inzicht dat hier nodig is, is niet conceptueel en daarom is het geen kennis.

Dit kan misschien de ongekeerde populariteit van teksten als de *Tao te Ching* en in mindere mate die van de *Diamantsoetra*,